

ERDELYI MAGYARÁG

Feladós szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 94 sz.

1936. április 4.

Szombat

Tiltakozik a kisanánt az osztrák véderőköle- lezettség bevezetése ellen

**Ausztria megsértette a saint-germaini békeszerződést.
A német javaslat elfogadhatatlan és fenyegető
-- írják a francia lapok**

London, április 2.

Szerda délután hivatalosan is közzétették a német javaslatot.

A német javaslat a teljes egyenjogúság elvének hangoztatásával kezdődik. A második pont szerint Németország a tárgyalások időpontját négy hónapra kívánja korlátozni. Ez idő alatt Németország — feltéve ha Franciaország és Belgium is kötelezettséget vállal erre — nem növeli rajnai haderejét. Az ezen kötelezettség ellenőrzésére kiküldött ellenőrző bizottságba a német, francia és belga megbízottak is helyet foglalnak és az olasz, angol, valamint harmadik semleges katonai attasé észrevételeit kötelezőleg figyelembe vennék. Németország hajlandó a határvidék megerősítését csökkenteni, feltéve, ha Franciaország és Belgium ugyanezt teszi. A 25 évre kötendő meg nem támadási szerződésen felül Németország hajlandó katonai kötelezettséget is vállalni, ha ennek szüksége mutatkozik úgy Franciaországgal, mint Belgiummal szemben. Igen fontos pontja a német javaslatnak a légügyi egyezmény megkötésére irányuló javaslat. Németország azt ajánlja, hogy az ifjúság nevelése terén, valamint a hivatalos viszonylatban minden olyan gesztustól tartózkodjanak, amely a német-francia viszonyt ronthatná. E kötelezettség betartását közös francia-német bizottság ellenőrizné, amely a Népszövetség székhelyén működne. A megkötendő új locarnoi egyezményt és a meg nem támadási szerződést mindhárom államban népszavazás alá kell bocsájtani. Németország hajlandó visszatérni a Népszövetségbe azal a feltétellel, hogy alkalmas időben felvetheti a gyarmati kérdést és a versaillesi békeszerződés és a népszövetségi alapokmány elválasztásának kérdését felvetheti. Németország hajlandó északkeleti és délkeleti szomszédaival. A következő pontban döntőbírótság felállítását javasolja Németország. Végül, a fegyverkezések korlátozására nemzetközi értekezletet javasol Németország, amely a következő kérdésekről tárgyalnak: 1. -A gáz- és gyújtó bombák eltávolítása nyílt területe. 2. A nehéz

harcikocsik és nehézkaliberű ágyuk eltávolítása.

London, április 2.

A német válasz közzététele után az angol kormány két ízben is minisztertanácsot tartott. Mind a két esetben megvitatták a helyzetet és a német válasz minden egyes pontját, valamint az eshetőségeket.

Az első minisztertanácsban, amelyen csupán a német választ olvasták fel és tárgyalták meg, anélkül, hogy bármilyen határozatot is hoztak volna. Eden külügyminiszter bejelentette, hogy a német válasz szövegét ismertetni kell a francia és belga követekkel.

Ezért a minisztertanácsot nem is folytatták, hanem Eden lord angol külügyminiszter tárgyalásokat kezdett a belga és francia követekkel. Személyesen adta át a német válasz angol fordításának egy-egy példányát, egy példányt pedig az olasz kormánynak küldött meg.

A tárgyalások után az angol minisztertanács másodszor is összeült és megállapítottak abban a miniszterek, hogy felkérjük Németországot, javaslatának minden egyes pontjára adjon bővebb és részletesebb felvilágosítást.

A Reuter iroda jelentése nem mondja ugyan ki nyíltan, hogy az angol minisztertanács a német válasz egyes pontját elfogadhatatlannak találja, azonban olyan célzások

kát tesz, hogy az angol kormány a német delegációtól azt fogja kívánni, hogy a Hitler-kormány bizonyos pontokra különösen a tárgyalások megkezdéséig levő időre nagyobb biztosítékokat adjon.

Egyes németellenes lapok azt is tudni vélik, hogy a második minisztertanácsot megállapították, hogy az egyes pontok a német válaszban elfogadhatatlannak és ezért elhatározták, hogy tekintet nélkül a különböző álló nemzetközi tárgyalásokra, a vezérkarok értekezletét minél hamarabb Londonba összehívják.

Páris, április 2.

Francia politikai körökben azt állapították meg a német válasszal kapcsolatban, hogy a német kormány válasza általánosságban negatív és most már az angol kormánynak kötelessége, hogy elkötelezze magát arra az esetre, — ha Franciaországot, vagy Belgiumot támadás érne német részről.

A francia kormány tagjai is csakugy, mint az angol kormány tagjai, különösen a tárgyalásokig levő időt tekintik bizonytalanak és azt kívánják, hogy Németország olyan biztosítékot adjon erre nézve, amely minden bizonytalanságot kizárjon. A francia kormány meg is határozza ezt a biztosítékot, amely abban áll, hogy a londoni locarnoi határozat alapján a német hadsereget vonják vissza 12 mérföld távolságra a francia és a belga határtól.

A Népszövetség elé viszi a kisanánt az osztrák újrafegyverkezés ügyét

Bécs, április 2.

Az osztrákkormány törvényrendelete, amely szerint egész Ausztria területére visszaállítják a katonai rendszerű munkakötelezettséget, amely alatt a munkakötelezettségen bevált ifjak katonai kiképzésben részesülnek, nemcsak Ausztria területén, de a külföldön, különösen a közvetlenül érintett Csehszlovákiában óriási izgalmat keltett.

Ausztriában a lakosság tegnap este fáklyásmenetet rendezett minden nagyobb városban.

Ezzel szemben a cseh kormány tegnap este minisztertanácsra ült össze és megállapította azon, hogy Ausztria ezzel a tétellel megsértette a saint-germaini békeszerződés katonai záradékát.

A Prager Presse foglalkozik az osztrák lépéssel. Megállapítja, hogy a szerződések megsértésének ténye még nincs ugyan megállapítva, azonban a közvetlenül érintett államok a népszövetség elé viszik az ügyet és amennyiben a népszövetség megállapítja az osztrák szerződésszegést, akkor a kötelezett séget vállalt államok működésbe lépnek.

Holnap indul az új tombola

Megdöbhentő kettős rabló-gyilkosság Baia-Mare közelében

Ismeretlen tettesek baltávat verték agyon egy idős házaspárt és házukat teljesen kifosztották

Satu-Mare április 2. Borzalmas módon elkövetett kettős gyilkosságról érkezett ma rövid távirati értesítés az ügyészségre.

A ferneziéri csendőrkapitány szűkszavú táviratban jelentette az ügyészségnek, hogy kedden délután Blidar községben holtan találták lakásában Szlevetszki Péter 76 éves ottani gazdálkodót és annak 67 éves feleségét.

A vértócsában fekvő öreg házaspár két ségtelenül rablógyilkosság áldozata, mert úgy a férfi, mint a nő feje baltacsapásoktól eredő ütésektől szét volt zúzva és a lakást teljesen kifosztva találták.

A meglehetősen jómódu öreg házaspár az eddigiek szerint csakis a helyzettel ismerős egyének gyilkolhatták meg.

Az elvetemedett rablógyilkosság tettesei nek kézrekerítésére nagy erővel folyik a

nyomozás, amellyel a helybeli csendőrszárny parancsnokság Besliu Baia-marei csendőrfőhadnagyot bízta meg.

Az ügyészség rendeleteire a rablógyilkosság áldozatait szerdán délután felboncolták.

Baia-marei tudósítónk telefonjelentése szerint a 76 éves Szlevetszkyt a szobájában gyilkolták meg. Felesége, a 75 éves Muresan Maria látva hogy férjét meggyilkolták, a padlásra menekült, de a gyilkosok utána futottak és a padláson agyonverték.

A rablógyilkosok a házból minden elmozdítható ingóságot magukkal vittek.

Ma délután a helyszínre utazott Besliu csendőrfőhadnagy, hogy a reggel óta tartó nyomozást irányítsa. Vele együtt utazott dr. Selegeanu János főorvos is, aki délután a holttesteket fel fogja boncolni.

lett hivatni, azonban mire az orvos megérkezett a herceg már halott volt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a herceggel a dus lakoma végzett. Szervezete nem volt hozzászokva a bőséges ételhez és emiatt kóvetkezett be a halál, amelyet a gutaütés okozott.

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri
hogyan
kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZYVÉN
oldal, hát, gerinc, szűrés
szaggatás és keresztcsont
fájdalom?

Spongilia
Mikor a csodás hatása

FÁJDALOMŰZŐ CSÚZ ÉS KÖSZYVÉNKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRAGOLEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség ODORHEIU

Háborus aknát fogtak ki a tengerből

Constanta ápr. 2. A kikötőkapitányságot értesítették, hogy Eforián a Mihály vajda villával szemben a hullámok egy aknát vetettek partra. A katonai szakértők kiszálltak a helyszínre és megállapították, hogy egy világháború óta a tengeren hanyódó akna került a homokra. A szakértők a katonaság rendelkezésére, hozzáadták, hogy leszereljék az aknát, melynek a súlya 900 kilogram volt, ép, és bármely pillanathban felrobbanhatott volna.

Borzalmas járvány Északamerikában

New-York, április 2. Wiskonsill államból érkezik a hír, hogy ebben az államban influenza-járvány ütött ki, amely igen sok esetben halálos. Milwaukee városban nem kevesebb, mint 120.000 ember fekszik betegen influenzában, amely olyan súlyos természetű, hogy minden esetben valami utóhatás marad. A ragálynak még az a borzalmas következménye is van, hogy a betegeken valami seb keletkezik, amely azután felépülés után is megmarad és állandóan gennyes. A halálesetek pontos számára nézve még nem érkezett jelentés, azonban eddig a halottak számát több mint ötvenre teszik.

Mérges növényekből levest főzött férjének egy asszony

A gyilkosság után szeretőjével együtt megszökött, de ellopták őket

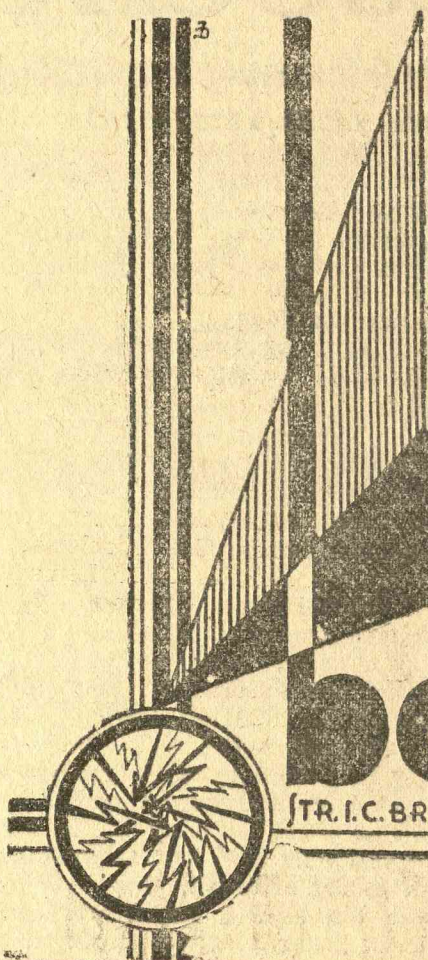
Lugoj, április 2. Poieni községben borzalmas férjgyilkosság történt. Pavelino Constantin hatvanéves gazdálkodónak sokkal fiatalabb felesége volt aki szerelmi viszonyt folytatott Rak Mihály legénnyel. A fiatalok összebeszéltek, hogy elteszik láb alól az öregedő férjet, és együtt fognak élni.

Igy történt meg, hogy az asszony a mezőn mindenféle mérges növényt szedett össze és abból levest főzött férjének. Miután a férfi evett lefeküdt aludni, azonban álmából nem ébredt fel.

Amikor az asszony látta, hogy férje meghalt, észrevétlenül eltávozott hazulról és a szeretőjével a szomszéd faluba ment.

A gyilkosságot a szomszédok másnap reggel vették észre, értesítették a rendőrséget, amely körözni kezdte a gyilkos asszonyt és annak szeretőjét. Stramtira Mures községbeli csendőrség meg is találta a gyilkos asszonyt és szeretőjével együtt tartóztatta.

2. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936. április 4.

**Legértékesebb
husveti ajándék**
egy csodaszép
csillár
vagy egy modern
rádió
Megkönnyített fizetési feltételek!

bernath
(TR. I. C. BRĂTIANU NR. 1 (APOLLO PALATA))

Emigráns orosz herceg tragédiája

15 évig nyomorgott -- megnyerte a tőnyereményt, megvacsorázott és belehalt

Varsó április 2. Tragikus módon halt meg egy emigráns orosz herceg, aki miután több mint 15 éven át a legnagyobb nyomorba élt egyszerre gazdag lett és jól beebédelt.

Cerkasov orosz herceg, a cári hadsereg ezredese volt, amikor kitört a forradalom és minden cárhű tisztnak menekülnie kellett a biztos halál elől. Cerkasov herceg Lengyelországba menekült azonban abban az időben olyan sok volt az emigráns orosz, hogy Cerkasov herceg szerencsétlenségére nem is figyeltek fel.

Egy ideig még eléldégett a magával hozott ékszerekből, azonban ennek is végére járt és a hercegre a legsötétebb nyomor szorult.

Több mint 15 éven keresztül nyomorgott a herceg, amikor néhány hónappal eze lőtt egy barátjától egy sorsjegyet kapott. A barátja ugyanis állást kapott Amerikában és elhatározta, hogy kimegy. Előzőleg azonban barátjának adományozta a lengyel osztálysorsjáték egyik sorsjegyét.

Ekkor jött a nemvárt szerencse. Az adományozott sorsjegy megnyerte az egyik nagyobb nyereményt és a herceg körülbelül 6 millió lei vagyon ura lett. Roppant megörült ennek és a nagy öröme pezsgős vacsorát rendelt az egyik előkelő étteremben. A vacsora igen jól ízlett. Rengeteg fogás volt és a herceg nagyon jól lakott.

Néhány órával a dus vacsora után Cerkasov herceg hirtelen rosszul lett, orvost kel-

A szőlőművelési törvény újabb intézkedései

Miniszttertanács állapítja meg a bor minimális árát

Tegnap számunkban közöltük az új szőlővédelmi törvény fontosabb intézkedéseit. — Az alábbiakban folytatjuk az új törvény intézkedésének ismertetését:

A második fejezet a borral koncentrált (sűrített) musttal és konyakkal foglalkozik. A direkttermő szőlőből készült bor csak oly hordókban és palackokban hozható forgalomba, amelynek címkéjén jól láthatóan feltüntették, hogy „Vin de hibrizi producatori” (Direkttermő szőlőből származó bor) továbbá a termelő és eladó neve és címe. — Az ilyen bort forgalombahozó helyiségekben láthatóan ki kell írni, hogy direkttermő szőlő borát hozzák forgalomba. — (20 szakasz).

Nyolc fokosnál gyengébb bor, mint ital nem hozható forgalomba. (21 szakasz) Tilos mustot szőlőben, vagy szüretelési helyen becsüriteni és borral egy helységben tartani. — Must besürités csak miniszteri engedéllyel történhetik, de szigorúan tilos ennek borhoz vagy musthoz való keverése. (22 szakasz).

Konyak elnevezése alatt csak olyan őborpárlat hozható forgalomba, mely legalább három évig tölgyfahordóban érlelt. (23 szakasz).

III. Fejezet. — A természetes ecet gyártása és forgalombahozása. — Csak olyan ecet gyártható, tartályban eladás véget rak táron és fogyasztható, amely a bor ecet

erjesztése útján készült. (25 szakasz). — A bortermelők véletlenül keletkezett ecetjüket eladhatják, ha az különben megfelel a törvény 30 és 33 szakaszainak. (27. szakasz). A most a gyárakon kívül raktározott ecetkészletek leltározandók és 3 hónap alatt kiárusítandók. (36 szakasz).

A IV. fejezet a szesz és borszesz gyártását szabályozza. Az V. fejezet a szeszmonopólium jövedelméből a szőlő és gyümölcsfeldolgozásra létesített alap felhasználásáról szól. Legérdekesebb intézkedése, hogy a rézgalic árát minden évben a földművelési miniszter állapítja meg az iparügyi miniszterrel egyetértésben.

A törvény 37. szakasza szerint az ipari szesz 5 év alatt kivonandó az italforgalomból. Amennyiben ez az intézkedés nem hajtja végre, úgy a Szőlészeti Szindikátusok Szövetségének, valamint minden más érdekelt jogi személyiségnek kártérítési kereseti joga van.

Végül az átmeneti intézkedések megengedik, hogy a hektárnál nagyobb szőlők birtokosainak a boradó 20 napra hiteleztesék, az így elszállított bort azonban csak egészben egyszerre adhatja el és csak személyesen a birtokos. (58. szakasz).

A szesz és az ecetgyárak által vásárolandó bor minimális árát minden év október 1-én a miniszttertanács állapítja meg.

Halálra gázolt az autóbűsz egy bucurestii diáklányt

Bucuresti április 2.

Tegnap délután a Calea Calarasion halálos autószerencsétlenség történt, amelynek áldozata egy 14 éves gimnazista leány lett.

Marcus Livia, 14 éves gimnazista leány, aki a Calea Calarasion lakik, tegnap délután az iskolából egy barátjával ment haza felé. Amint betértek a Calarasion utcába, a két diáklány át akart vágni az uttesten. Abban a pillanatban, amikor a két leány kilépett a kocsijára, szabályellenesen a 15.371-es rendszámú bucurestii autóbűsz kanyarodott be és Marcus Liviát elütötte. A kerekék olyan szerencsétlenül haladtak keresztül a leányon, hogy az a helyszínen kiszorult.

A halálautóbűsz soffőrtjét, Gheorghe Constaniscut a rendőrség letartóztatta.

RÁDIÓMŰSOR

PENTEK

Bucuresti 12.30: Lemezek 13.15: Sport és lemezek 14.15: Hírek, Gramofonlemezek. 18: Előadás 18.15: Lemezek 19: Előadás 19.15: Lemezek 20: Hírek 20.15: Előadás 20.35: Közvetítés az Operaházból 23.45: Hírek 24: Éjjeli hangverseny.

Budapest I: 7.45: Torna Utána Hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: 12.10: Nemzetközi vízfélzószerződés 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Hanglemezek 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés 14.30: A 2. honvédelmi vezérkar zenekara 15.40: Hírek 17.15: Diákféltára 17.45: Pontos időjelzés 18: Mátyás Károly dr. előadása 18.30: Tárogató — 18.50: Sport 19: Tatár dalok 19.30: Darvas József előadása 20: Magyar nóták 21.05: A Filharmoniai Társaság hangversenyének ismertetése és 21.15: Hangversenyének közvetítése 23.15: Hírek 23.35: Szalonzene 1.05 Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 12.30 Lemezek 13.15 Sport és lemezek 14.15 Hírek Gramofonlemezek. 18 Katonazene. 19. Előadás. 19.15 Lemezek. 20 Hírek. 20.15 Romania-énekkar. 20.45 Előadás. 21.05 Jazz.

Budapest I: 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízfélzószerződés. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Cigányzene. 13.20 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Balalaika. 15.40 Hírek. 17.15 Harsányi Gizi mesél. — 17.45 Pontos időjelzés. 18. Mit üzen a rádió? 18.30 Szalonzene. 19.45 Versek. 20.45 Hanglemezek 20.40 Eszényi Olga és Jávor Pál előadása. 21.45 A Wiener Schubertbund hangversenye. 23.10 Hírek. 23.30 Cigányzene 24 óra 20 perckor Jazz.

It a tavasz: Tönkretett arcbőrét rendbe hozza a FLOREAL krém!

Krémek közül használaton FLOREAL krémet, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt. FLOREAL I. számú krém nappalra Floreal puder alá az arc finomítására, üdítésére, barsonysimává és a barázdák eltüntetésére, FLOREAL II. számú krém esteli használatra: szeplő, pattanás, majfoltot, miteserek teljes és tökéletes eltüntetésére, ára tégelyenként 40 lei. Főlerakat:

PAP DROGUERIA Oradea, Bdul Regele Ferdinand No. 9.

Német orvos szörnyű szenvedései a koncentrációs táborban

Szökése után Romániába jött, de a határőrök elfogták és kitoloncolták

Sighet, április 2.

Valea Visaului határállomáson a határőrség letartóztatott egy idegent, aki utlevél nélkül lépte át a határ. Bevitték Sighetre, ahol vallatásra fogták az ismeretlen azvalót, hogy Heinsich Ebelnek hívják 30 éves orvos és a németországi Dortmund városban gyakorolta orvosi hivatását egész a múlt évig, amikor letartóztatták és koncentrációs táborba hurcolták a hitleristák.

Elmondotta a német orvos, hogy közvetlenül a hitlerizmus uralomra jutása előtt a „Demokratisches Hilf” nevű egyesületnek száz márkát adott. Amikor a nemzeti szocializmus került Németországban uralomra előbb megfélemlítették arról, hogy kik adakoztak a demokrata egyesületek céljaira, azonban később a kezükbe került a névsor és őt társával együtt letartóztatták.

Bevitték egy délnémetországi koncentrációs táborba, ahol irtózatot dologuk volt. — Elmondotta az orvos, hogy amikor bevitték őket, először nem adtak nekik enni, hogy megtanulják milyen az éhínség, aztán, amikor kaptak is enni, minden nap több ízben megverték őket, még pedig úgy hogy hasra fektették egy kemény fapecsen, meztelenre vetkőztették és acélbotokkal verték őt és társait is, mindaddig, amíg csak egy ép hely volt a testükön.

Hét hónapon keresztül a koncentrációs tábor lakója volt. Ekkor olyan súlyosan megbetegedett, hogy kórházba kellett szállítani. Itt alkalmi volt összeköttetést szereznie a

melynek révén, a múlt év december végén sikerült megszöknie. Hat héten keresztül bujdosott Németország egyes városaiban, végül is sikerült átszöknie a cseh határon.

Mivel csehországban nem kapott munkát, át akart szökni Romániába, ahol a határőrök elfogták.

A sighetii törvényszék tiltott határátlépésért egy napi fogházra ítélte, amelynek kitöltése után visszatoloncolták Csehországba.

Félholtra verték a baia-marei vásáron lettenért tolvaj cigányt

A rendőrségi cellában öngyilkosságot kísérelt meg

Baia Mare április 2.

Balul ütött ki az országos vásáron Lázár Mihály 22 éves szilágysági zsebmetsző cigánylegény premierje. Lázár a vásáron a sokaságban belenyúlt egy parasztagazda zsebébe, de az azonnal észrevette és nekiesett a cigánylegénynek. A vásár népe is tudomást szerzett róla, hogy zsebmetszőről van szó, mire Lázárt a földre teperték és ütverni kezdték. Weber és Pasca detektívek gyors közbelépése mentette meg a lincseléstől Lázárt, akít felvitték a rendőrségre. — Úgy látszik, hogy a cigányfiú még kezdő, mert az eset annyira elkésztette, hogy a rendőrségi fogdában öngyilkosságot követ-

tett el. Nyakkendőjéből hurkot kötött a nyakára és az egyik rendőr felajultán találta amikor a fogdába benyitott. — A vásár cél előttjén egybként két zsebmetszés történt. Ciolte Gavril ciolti földművestől ötezer lej, egy vásári árustól kétezer lej loptak el. A gyanu Lázárra hárul, mert Ciolteával egy ló megvétel ügyében sokáig alkudozott. — Ezzel szemben Lázár azt mondja, hogy ő nem zsebtolvaj, neki volt 4200 lej pénze, amit az őt meglincelni akaró tömegből valaki ellopott tőle.

3. oldal „ERDELYI MAGYARSÁG” 1936. április 4.

A kis boszorkány

— Regény az életből — 44

Bernardina hátradült az ülésén és szórakozottan bámulta az estszürkületbe burkolózó tájat. A férfi némán nézte a merengő leányarcot. Igen... Most még nézi, még itt ül mellette, — még ma igen! De nem sokára elmegy, itt hagyja őt, egyedül kínzó gondolataival, sötét kedélyének leseledő rémalakjaival — egyedül....

Nem törődött ez előtt senkivel. Kerülte és utálta az embereket.

Es jött ez a kisteremtés.... Megszokta, hogy mellette legyen és most.... elveszíti — örökre!

Beszótévedett, leszálit az este, közelebb huzódott a lányhoz, hallani akarta a lélegzését érezni a ruhán át a közelségét. Néha hozzáért a kezéhez... Tudni akarta, bizonyosan, hogy még itt van mellette.

Azután szabadulni akart a nyomasztó hangulattól és megszokott nyers, goromba hangja felesattant megint:

— Azért jött ki velem a falura, hogy ilyen nagyokat hallgasson? Azt hittem: egy kis kedvéért megyünk... Uglátszik ezt a jókedvet nem találta meg!

— Nem tudom... Reffold halála óta nem tudok egészen magamhoz térni. Nagyon szívenre vettem.... Mit gondol a halálról? Tud valamit arról a hídról, amely az életből a halálba átvezet?

— Nem, semmit. Ki tudna arról? És hogyan tudna?

— A filozófia sem ad választ?

— A filozófia?... Hogyan mondja? A filozófia...

Nyersen föl kacagott:

— Az istenért, mit akar maga azzal a filozófiával? A filozófia semmivel sem tett okosabbá bennünket! Ki fejt meg a világ-egyetem nagy talányát? Ki mondja meg: mi az élet és mi az elmúlás? Az emberiség kenyerét akarnak és a bölcsek — követ adnak neki! A halál az emberi élet egyetlen bizonyossága.

— Vajjon viszontlátjuk-e odaát azokat, akiket a földön szerettünk? — kérdezte inkább önmagától Bernardina.

— Ki tudja — ki fejt meg ezt?

— Az élet és halál között — folytatta a lány — hidnak kell lenni és ezt a hidat az emberi lélek maga építi fel.

— Én — felelte a férfi — már rég abba hagytam ennek a hidnak a felépítését.

— Azt a hidat öntudatlanul építjük... És maga talán javában dolgozik, de nem tudja róla.

Allitsen abbahagyta a beszélgetést. Akkor szólaltak meg, amikor már nagyon közel voltak Petershofhoz:

— Mindjárt otthon leszünk, drága kislányom és még valamit kellene kérdezni magától. Így, szabad ég alatt könnyebben megy ez is... Félek, hogy megsértem... De ugye, nem fog megharagudni? Azt említette, hogy a pénze elfogyott... Ez nagy baj, mert szemmel látható, hogy csak félig gyógyult meg és ha most visszamegy és megint dolgozni fog, visszaesik.

A lány lehunyta szemét és hallgatott. A férfi zavart volt, keresgélte a szavakat:

(Folyt. köv.)

Uj előírás szerinti
Számla-könyvek

készültek és kaphatók

Pásztor Ede papíráruházában
Piața Mihai Viteazul 4.

4 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG"
1936. április 4.

Két hónapja nem kaptak fizetést

Sztrájk baléptek a sighet-i Caps munkásai

Sighet, április 2.

A sighet-i CAPS munkásai két hónap óta nem kaptak fizetést. Egyideig türelemmel várták, de mindig csak ígéretet kaptak. Ma a munkások türelme végetért és 11 órakor az üzem 107 munkása sztrájkba lépett.

A munkások menetbe tömörültek és előbb Baicu Augustin munkakamarai elnök-

höz mentek aki a munkaügyi felügyelőség kirendeltségéhez utasította őket. Itt sem kaptak azonban megnyugtató választ mire a prefectura elé vonultak és ott követelték elmaradt bérüket.

A munkakamarai kirendeltség a sztrájkról azonnal értesítette a satumarei munkaügyi felügyelőséget, ahonnan Mudura inspector ma délután elutazott Sighetre.

Véres katolikusellenes tüntetések Mexikóban

16 halottja és 25 sebesültje van az összelüzéseknek

Mexikó április 2.

Mexikó több államából sulyos zavargások híre érkezik ismét. Ezuttal a katolikusok között és az ugynevezett agrárszociálisták között tört ki a véres harc, amelynek sok halottja és rengeteg sebesültje van.

San Felipe, Mochas, Torres és Guanajuato helységeiben amikor a hívők kijöttek a katolikus templomból egy agrárszociálistákból álló csoport szidalmazni kezdte a katolikusokat és a katolikus valást.

A feldühösített hívők erre fegyverrel megrohanták a tömeget és kevéssel utána valóságos hadszíntérre alakultak. Lövések dördültek el. A katolikusok sortűzet adtak le a tömegre. Csak magában San Felipe vá-

rosában 16 halott és 25 sulyosan sebesültet számoltak össze.

Dolores és Hidalgo városból nagyobb csapatokat küldtek, amely aztán valamiképen és ideiglenesen helyreállította a rendet.

Az összelütközéseknek, mint mexikóból jelentik sulyosabb előzményei vannak. Cardenas elnök ugyanis annak ellenében, hogy a katolikusok beszüntetik a szociálista iskolák elleni támadásukat, nagyobb kedvezményeket biztosított a katolikus hívőknek. Ez természetesen nem tetszett a szociálistáknak és a templomból kijövő keresztényeket gúnyolni kezdték. Ez volt a közvetlen oka a véres összelütközésnek.

Cardenas elnök repülőgépen San Felipe városba érkezett.

SPORT

Vasárnap osztrák-magyar Európa Kupa mérkőzés

Ezelőtt két héttel kezdődtek meg a Közép-Európa kupa mérkőzések, amelyek során az első fordulóban az osztrák csapat a cseh válogatottal mérte össze erejét. A mérkőzés tudvalevőleg 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. Most vasárnap a magyar-osztrák mérkőzés kerül eldöntésre. Az osztrákokat a következő tizenegy fogja képviselni:

Raft—Semanus Sesta—Mock Smistik Urbanek—Zisceck Hahnehan, Binder, Bican, Presser. A magyarok egy tizenöttagú keretet állítottak össze, amely a következők: Szabó, Hóri, Polgár, Futó, Biró—Seres, Szűcs, Lázár—Sas, Vincze Kállai Csen, Toldi, Tókos, Sárosi. A mérkőzést a francia Lecler vezeti.

Csak április 21-én sorsolják ki a Nemzeti Bajnokság hátralévő mérkőzéseit

Tavasszal a Nemzeti Bajnokság bizottsága nyilvánosságra hozott egy sorsolást, amelyet néhány nap múlva megváltoztatott. Azután pedig kisorsolta újra a bajnokságot de akkor már csak ez első négy bajnoki mérkőzést sorsolta ki. Megkezdődtek a mérkőzések, de azóta már lejátszották mind a négy kisorsolt napot, sőt már egy román kupamérkőzést is lebonyolítottak.

A bizottság két ízben is kitűzte a sorsolást de mind a kétszer elhalasztotta és most végleges dátumként április 21-ét jelölte ki tovább a sorsolás megejtésére. A legközelebbi munkaszüneti nap pedig 23-ára esik tehát akkor mindössze két nap áll az egyesületek rendelkezésére a sorsolástól a meccsig.

Egyébként a bizottság egy újabb hatá-

rozatot hozott amely szerint április 12-én sa ját megegyezésük szerint ha nincsen más programjuk játszhatnak bajnoki mérkőzést egymással a csapatok.

Két hónapra szállították le Sfera büntetését

A Venus-Universitatea mérkőzés botránya ügyében a szövetség annak idején Sferát a Venus hávédjét 6 hónapra tiltotta el mindenféle sport tevékenységtől. A buclarestii Vénus vezetősége megfellebbezte a szövetségnek ezt a határozatát, amelyet a szövetség többszöri halasztás után tegnap tárgyal. A Biroul Federal első ítéletét, amely hat hónapra szölt megváltoztatták és Sfera büntetését két hónapra szállították le.

Holnap indul az új tombola

Viszik a husvéti tombolajegyeket

Olvasóink körében határtalan örömet keltett tegnapi bejelentésünk hire, melyben tudtul adtuk, hogy új tombolánk szombaton indul és általános közkíváncsi 2 rádiót és 3 varrógépet adományozunk újból a szerencsés főnyerőknek. Holnaptól fogva, tehát gyűjtse mindenki 2. oldalon levő napi szelvé-

nyeket 1-30 sorszámgig. Az új tombolánál ismét 500 olvasónk fog nyerni.

A lejárt husvéti tombola jegyeit mindenható elexportáltuk és több helyről már utánrendeléseket is kaptunk. Minden olvasó forduljon a bizományosokhoz és esetleges reklamációkat természetesen készséggel elintézz a kiadóhivatal.

Pusztító tűzvész egy petróleumtelepen

Hat vagon nyersolaj pusztult el, egymillió lej a kár

Targoviste április 2.

A Comisani petróleumtelepen tegnap éjjel könnyen végzetessé válható tűzvész volt.

A Refoil társaság egy szondája munka alatt volt. Már megtalálták a nyersolajmezőt, amikor felakarták helyezni az úgynevezett kitérési fedőt, amely megakadályoz-

za, hogy a nyers petróleum szerte ömöljön.

Eddig még ki nem derített okokból rövidzárlat keletkezett, amelynek folytán a szonda kigyulladt. A szonda faalkatrészei, valamint 6 vagon nyersolaj elégett. A kár körülbelül egy millió lej tért ki.

A tűz továbbterjedését a közben kihívott tűzoltók akadályozták meg. A hivatalos vizsgálat megindult.

Tizenhárom évi kényszer-munka két emberéért

Elítélte a törvényszék a lesi gyilkos testvéreket

Oradea, április 2.

Az oradeai törvényszék több napon át tartó tárgyalás után ma délből hirdetett ítéletet az emlékeztető kettős gyilkosság ügyében, amely az Oradea közelében levő Les község korcsmájában játszódott le. A múlt év március negyedikén a korcsmában nagy mulatságot rendeztek azok a legények, akik Oradeán voltak sorozáson. A mulatozók között volt Copacean Iosif, Copacean Vasile és Copacean Todor, a három testvér, akik alaposan felöntöttek a garatra. Később betért a korcsmába Abrudán Pelle Gheorghe és Abrudán Todor, több társuk kíséretében. A mulatozás a késő esti órákig tartott és a hangulat mind emelkedettebbé vált, amikor hirtelen vita támadt. Szó-szót követett, a veszekedés mindinkább elfajult, mikor valaki hirtelen leütötte a korcsma lámpáját.

Az ivóra borult hirtelen sötétségben ezután általános verekezés kezdődött. Bicskák kerültek elő és pár perc múlva halálhőrgés, jajveszékelés töltötte be a termet. Végül is csendőrkért szaladtak, akik mikor a helyszínre értek és világosságot teremtettek, megdöbbenő látvánnyal találták magukat szemközt. A korcsma padlóján élettelenül feküdt Abrudán Pelle Gheorghe és Abrudán Todor, míg rajtuk kívül öt-hat súlyosan sebesült legény fetrengett vérbefagyva.

A vizsgálat során a három Copacean-

fivér ellen indult meg az eljárás, akik ártatlanságukat hangoztatták ugyan, de a tanúk ellenük vallottak. A törvényszék ma délből kihirdetett ítéletével

Copacean Iosifot hat évi, Copacean Vasile három évi és Copacean Todor négy évi kényszermunkára ítélte.

Egyben elrendelte Copacean Todor letartóztatását, mivel a 3 testvér közül egy szabadlábon volt.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbírást, míg a vádlottak — ártatlanságukat hangoztatva — felmentésért felebbezték.

Hat embert ölt meg a döglött ágyugolyó

Athén április 3.

Saloniki közelében borzalmas tömegszerencsétlenséget okozott egy még a Balkán háborúból visszamaradt ágyugolyó.

A tavaszi szántás közben az egyik gazdálkodó egy ágyugolyót talált odahívta társait akik szintén a mezőn dolgoztak és feszteni kezdte az ágyugolyó rézkupáját. Abban a pillanatban az ágyugolyó felrobbant és hat földművest szétszaggatott. — Valamennyien szörnyethaltak. Két távolabb álló gazdálkodó súlyos sérüléseket szenvedett.

Akinek a szívverése rendetlen, úgyzameg az, mint a verőmárka. Ha az embernek tünetek mutatkoznak, úgy érheti el előfordulás nélkül megfélelő könnyű szeke est, ha reggel elgyomorra egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet iszik. A szívgyógyászok már régóta megállapították, hogy a »Ferenc József« v. z. szívbülbentnyahibáknál és szív-elzáródásnál is enyhén, biztosan és mindig kelleme- sen hat.

Meghalt a dernai revolveres dráma egyik hőse

Oradea április 2.

Röviden jelentettük már, hogy a Konovalow Hermann volt orosz tábornok egyik cluji szanatóriumban meghalt. Konovalow neve pár hónappal ezelőtt sokat szerepelt a lapok hasábjain, amikor közöttük és Gatovsky Lenida a derna-tatarusi bánya tulajdonosa között az erdőben valóságos revolveres párbaj zajlott le, melynek során mindketten súlyosan megsebesültek.

Tudvalevőleg Konovalow a bánya igazgatója volt, később azonban elbocsájtották és ezért kártérítési pert indított a tulajdonos Gatovsky-fivérek ellen. A volt vezérigazgató követelésének biztosítására erdővagatási engedélyt szerzett és az ebből folyó vita utolsó felvonásaként robbant ki a revolveres dráma. A párbaj során szerzett sebesülések következtében Konovalow betegesen feküdt és most Clujon meghalt. 63 éves korában érte utól a halál. Oradeán élő családja már el is utazott Clujra és hazaszállítják a holttestet, majd Spinus községben helyezik örök nyugalomra.

Konovalownak Oradeán igen sok ismerőse van. Fia a két évvel ezelőtt elhunyt László István spinusi földbirtokos leányát vette feleségül.

Szerkesztői üzenet

Bartha Simonné, Colcești. A kértékettől alba-iuliai tudósítónktól kaptuk felkérve, hogy az ottani hatóságoknál jelenetették az esetet.

Időjárás

Mérsékelt délnyugati nyugati szél, több helyen köd, egyes helyeken eső. A hőmérséklet alig változik.

Vigyázzon a pénzére!

Ne fogadjon el árampazarló, silány izzólámpát.

KÖVETELJEN MINDENÜTT

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPÁT

mert jól és olcsón világít!

Halálos áprilisi tréfa a salajmegyei Urziceni községben

A községben bagyta tréfából utitársait egy careii kapitány és halálos autószerencsétlenség érte, egy kereskedő súlyosan megsebesült. -- A rendőrség rablógyilkosságot gyanít

Careiből jelentik: Megdöbbentő tragédiába fulladt az áprilisi elseji tréfa, amelyet egy katonatiszt és egy posztókereskedő eszeltek ki és amely a katonatiszt halálát okozta.

Szerdán délután Nichitoianu Alexandru careii kapitány, Kalafoni Gyula posztókereskedő, dr. Sternberg László, Illés Imre és Rooz György fiatal emberek autón kirándulást tettek Urziceni-be. A faluban megebedtek, majd a kapitány és Kalafoni elhatározták, hogy a három fiatalemberrel áprilisi tréfát járatnak. Amíg a három fiatalember másfelé volt elfoglalva, addig a tiszt és Kalafoni beültek az autóba és Carei felé indultak. A három fiatalember amikor látta, hogy a két barát megszökött, nem vette tragikusan a dolgot és gyalog indult utánuk Carei felé. Careitől alig három kilométerre meglátták a gépkocsit, mely az árokba volt fordulva kerekeivel az égnek, a volán mellett holtan találták a kapitányt, míg Kalafoni eszméletlen állapotban feküdt távol a gépkocsitól.

Értesítették a hatóságokat, amely ki-

szállott a helyszínre és megállapította, hogy az autó 80 kilométeres sebességgel ment és hirtelen kerékdefektet kapott. A kapitány halála fulladás okozta, azonban homlokán hatalmas vágott seb van, ugyanakkor az a seb ékteleníti Kalafoni homlokát is, aki még mindig eszméletlenül fekszik s így kihallgatni nem lehetett.

A kapitány ujjáról eltűnt az 50 ezer lejt érő briliáns gyűrű.

A rendőrség Kalafanit és a három fiatalembert őrizetbe vette és a nyomozást megindította. Nagy szenzációkat várnak még ebből a tragédiából.

Sláger! a TIVOLI Mozgóban Sláger!

(Calea Victoriei)
Péntektől

Ez a kislány eladó

Shirley Temple

világhírű gyermeksztrár

és GARY COOPER főszereplőkkel

Olcso helyárak

Hiradó.

Továbbtart a pincérsztrájk

-- a cipésmunkások közül már csak 77-en sztrájkolnak

Lapunkban már többször beszámoltunk a pincérmunkások sztrájkjáról. Tegnap jelentős közeledés történt a pincérmunkások és munkaadók megegyezése felé, ugyanis az Unio Klub, a Központi Klub, valamint a Dácia kávéház megkötötték pincérmunkásaikkal a kollektív szerződést. Egyébként Clonda oradeai munkaügyi inspektor közvetítésével tovább folynak a tárgyalások a munkások és munkaadók között. A tegnapi nap folyamán a sztrájkoló pincérek megbeszéléseket tartottak a Tache Ionescu uccai Munkásotthonban.

A pincérmunkások, mint értesülünk, pénteken délelőtt újabb tárgyalást kezdenek a munkaadókkal a munkaügyi inspektorátus

helyiségében. A megbeszélések után péntek délutánra pedig nagygyűlést hívtak egybe. Így valószínű, hogy szombatra tisztázódik a helyzet a pincérsztrájk ügyében. A sztrájkoló pincérek egyébként a Munkásotthon udvarán felállították a sztrájkkonyhát.

A bőripari sztrájk Oradeán szünőféiben van. Minden cipőgyárban megkezdődött a munka, a munkaadók teljesítették a kollektív szerződésre irányuló követeléseket. Egyedül a Weisz Jenő féle We-Ego cipőgyárban sztrájkol még 77 munkás. Itt ugyanis az igazgatóság nem volt hajlandó teljesíteni a munkásság igényeit. Tárgyalások vannak itt is folyamatban, de ezek eredménye még teljesen bizonytalan.

Tűz az „Ito” textilgyárban

Tegnap délután a tűzoltók teljes készséggel az Április 20. uccai Ito-textilgyárba vonultak ki, ahonnan tüzet jeleztek. Szerencsére a riadalomra nem volt ok. A transzmissziós szíj emeletre vezető lágere,

illetve a cserepezett deszka-tető gyulladt ki, de mire a tűzoltók kiértek, a munkások már el is oltották a tüzet. A kár körülbelül ezer leire tehető.

HETI MUSOR:

Pénteken délután 5 órakor: Gül baba. Operett olcsó helyárakkal.

Pénteken este 9 órakor premier: A vihar. Shakespeare vigjátéka. Babits Mihály fordításában. Beethoven VI. szimfóniájának kíséretével. Bánffy Miklós gróf tervei alapján készült díszletekkel. Kádár Imre rendezésében. Károlyi Leona kosztümjeivel. Rendes helyárakkal.

Szombat 3 órakor: Vallomás. Kovács György felleptével, olcsó helyárakkal.

Szombat 6 órakor: Esernyős király. Gróf László felleptével. Rendes helyárakkal.

Szombat 9 órakor: Csárdás királyné. Rendes helyárakkal.

Vasárnap 11 órakor: Gyermekelőadás. Piroska, a farkas és 3 kis malac. Érdekes, zenés táncos gyermek operett. Olcsó helyárakkal.

Vasárnap 3 órakor: Három ember a hóban. Kovács György felleptével. Olcsó helyárakkal.

Vasárnap 6 órakor: Cigány. Fényes Aliceval. Rendes helyárakkal.

Vasárnap este 9 órakor: Marica grófnő. Gróf László rendezésében. Rendes helyárakkal.

Jegyek elővételben már válthatók a színház előcsarnokában levő pénztárnál naponta délelőtt 11-1 ig és délután 4-7 ig.

APRÓHIRDETÉSEK

Állandó olvasóink használják le!
a hirdetés: tombola szelvényeket!

Rona fényképésznél

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb. művészlap, ugyanaz, ami 80 lei
a kirátsáimban látható, csak

Figyelem!

TISZAY öra- és üzletét áthelyezte
ékszer

Bulev. Regele Ferdinand 6. sz. alá
a Plesz hentesüzlettel szemben.

ÁLLÁS

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadói hivatalhoz intézni.

Munkásokat, munkásnőket, bocskorionáshoz felvesz a Carmen cipőgyár. 4908

Díótörök felvétetnek, házhoz is kiadunk. Weiszberger, Str. A. Vlaicu. 2. 4902

Keresek azonnali belepésre mindenest, jó bizonyítvánnyal. Rosenfeld A. Jancu 13. 4831

Ügyes angol varróleányt azonnal felvesz Schwartz szalon str. Traian 1.

Négy száz lei fix fizetés és percenttel a Csillagváros környékén bevezetett helyekre megbízható lapkihordót keres a kora esti órákra a Friss Ujság. Gyakorlottak előnyben. Jelentkezni a kiadói hivatalban. Piata Mihai Viteazul 4.

Házvezetőnőt keresek, jobb magános nőt. Str. Alexa Benedek 7. 4910

Tanuló fiúk és lányok fizetéssel felvétetnek. Eterna cipőüzem, Str. Cogalniceanu, 13. szám. 4913

Perfektül főzni tudó, megbízható, járó szakácsnőt keres ur, család jó bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 4914

VÉTEL-ELADÁS

Tavaszi kosztum komple selymek a terü szövetek nagyméretű maradvékban érkeztek. Trenchkot anyagok nagy választékban. Ep. Pavel 27. 4593

Biciklit jokban megvételre keresek. Cimet árral a kiadóba kerek. 4695

Képes lapok husvétra nagy választékban, gyönyörű mintákban érkeztek és kaphatók a Pásztor Ede papir- és írószert áruházában.

Cseplőgép 900-as vasvázas motorral jó karban eladó. Czencz József, Bihoria. 4903

Prima háztelek eladó Sft. Gheorgheni, a Fapiac közelében, nagy kerthelyiséggel. Értekezni lehet a Str. Eminescu 27. szám alatti tulajdonosnál. 4730

Teljesen új zománcos főzőedények, (használva nem volt) olcsón eladók Strada Matei Basarab 2. jobbra. 4915

Makulatura újságpapir kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Husvétra szép mintájú falvédők és állvány papírok érkeztek Pásztor Ede papíráruházába. Piata Mihai Viteazul 4.

LAKÁS

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás, konyhas, csinos lakás, toillette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 4302

PASZTOR-NYOMDA ORADEA

Telefon: 380.

6 oldal "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936. április 4